

Briuselis, 2019 02 15
COM(2019) 82 final

2019/0039 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

**dėl pasiūlymo įrašyti metoksichlorą į Stokholmo konvencijos dėl patvariųjų organinių
teršalų A priedą pateikimo Europos Sąjungos vardu**

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

2004 m. gegužės 17 d. įsigaliojo Stokholmo konvencija dėl patvariųjų organinių teršalų (toliau – Konvencija), patvirtinta Tarybos sprendimu 2006/507/EB¹. Konvencijos tikslas – apsaugoti žmonių sveikatą ir aplinką nuo patvariųjų organinių teršalų poveikio. Šia Konvencija nustatyta patvariųjų organinių teršalų gamybos, naudojimo, importo ir eksporto nutraukimo, jų saugaus tvarkymo bei šalinimo ir netikslinio tam tikrų patvariųjų organinių teršalų išmetimo į aplinką nutraukimo arba mažinimo sistema, pagrįsta atsargumo principu.

Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 850/2004² Sąjungos teisėje įgyvendinami Konvencijoje ir 1979 m. Tolimų tarpvalstybinių oro teršalų pernašų konvencijos protokole dėl patvariųjų organinių teršalų (toliau – Protokolas), patvirtintame Tarybos sprendimu 259/2004/EB³, nustatyti įpareigojimai.

Konvencijos 8 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad bet kuri Konvencijos susitariančioji šalis gali pateikti sekretoriui pasiūlymą įrašyti tam tikrą cheminę medžiagą į Konvencijos A, B ir (arba) C priedą, o Patvariųjų organinių teršalų kontrolės komitetas (POTKK) pagal 8 straipsnio 3 ir 4 dalis tą pasiūlymą apsveria. Pasiūlyme pateikiama D priede nurodyta informacija. Remdamasi POTKK rekomendacija Šalių konferencija nusprendžia, ar įrašyti cheminę medžiagą į A priedą („Panaikinimas“), B priedą („Apribojimas“) ir (arba) C priedą („Netikslinis susidarymas“). Priedų pakeitimų priėmimo procedūra nustatyta Konvencijos 22 straipsnyje.

Metoksichlorą draudžiama Europos Sąjungoje naudoti kaip augalų apsaugos produktų ir biocidinių produktų veikliąją medžiagą pagal atitinkamai Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1107/2009⁴ ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 528/2012⁵. Be to, metoksichloras neįregistruotas pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1907/2006⁶, todėl pagamintinas ar Sąjungos rinkai pateiktinas jo kiekis vienam gamintojui ar importuotojui per metus neturi siekti vienos tonos.

Remiantis turima informacija ir duomenimis apie metoksichlorui būdingas savybes, kurie įvertinti pagal konvencijos D priede nustatytus kriterijus, galima daryti išvadą, kad

¹ 2004 m. spalio 14 d. Tarybos sprendimas 2006/507/EB dėl Stokholmo konvencijos dėl patvariųjų organinių teršalų sudarymo Europos bendrijos vardu (OL L 209, 2006 7 31, p. 1).

² 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 850/2004 dėl patvariųjų organinių teršalų ir iš dalies keičiantis Direktyvą 79/117/EEB (OL L 158, 2004 4 30, p. 7).

³ 2004 m. vasario 19 d. Tarybos sprendimas 2004/259/EB dėl 1979 m. Tolimų tarpvalstybinių oro teršalų pernašų konvencijos protokolo dėl patvariųjų organinių teršalų sudarymo Europos bendrijos vardu (OL L 81, 2004 3 19, p. 35).

⁴ 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1107/2009 dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką ir panaikinantį Tarybos direktyvas 79/117/EEB ir 91/414/EEB (OL L 309, 2009 11 24, p. 1).

⁵ 2012 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 528/2012 dėl biocidinių produktų tiekimo rinkai ir jų naudojimo (OL L 167, 2012 6 27, p. 1).

⁶ 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH), įsteigiantis Europos cheminių medžiagų agentūrą, iš dalies keičiantis Direktyvą 1999/45/EB bei panaikinantį Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 793/93, Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1488/94, Tarybos direktyvą 76/769/EEB ir Komisijos direktyvas 91/155/EEB, 93/67/EEB, 93/105/EB bei 2000/21/EB (OL L 396, 2006 12 30, p. 1).

metoksichloras yra patvarus, bioakumuliacinis ir toksiškas. Be to, metoksichloras gali plisti aplinkoje dideliu atstumu – jo rasta tokiose atokiose vietose kaip Arkties regionas. Atsižvelgiant į turimą informaciją apie tai, kad metoksichloras yra patvarus, bioakumuliacinis bei toksiškas (PBT) ir gali plisti dideliu atstumu, siūloma pripažinti, kad metoksichloras atitinka Konvencijos D priede nustatytus kriterijus ir todėl turėtų būti laikomas patvariuoju organiniu teršalu. Vertinimo duomenys pateikiami mokslinių dokumentų rinkinyje, kuris pridedamas prie pasiūlymo įrašyti metoksichlorą į Stokholmo konvencijos A priedą.

Nors prieš keletą metų Sąjungoje buvo uždrausta naudoti metoksichlorą kaip veikliąją augalų apsaugos produktų ir biocidinių produktų medžiagą ir nėra žinoma apie kitus jo naudojimo būdus, negalima atmesti galimybės, kad metoksichloras vis dar gaminamas, naudojamas ar išmetamas kitose šalyse. Kadangi ši cheminė medžiaga gali plisti aplinkoje dideliu atstumu, priemonių, kurių imamasi nacionaliniu ar Sąjungos lygmeniu, nepakanka siekiant užtikrinti aukšto lygio aplinkos ir žmonių sveikatos apsaugą, todėl reikia imtis platesnio masto tarptautinių veiksmų.

Atsižvelgiant į tai, kad kitas POTKK posėdis vyks 2019 m. rugsėjo mėn., Komisija Sąjungos vardu Stokholmo konvencijos sekretariatui turėtų pateikti pasiūlymą įrašyti metoksichlorą į A priedą. Tas pasiūlymas bus apsvarstytas pagal Konvencijoje nustatytus kriterijus ir procedūras, o tuomet Šalių konferencija priims sprendimą dėl jo įrašymo į priedą.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Pasiūlymas dera su Reglamento (EB) Nr. 850/2004, kuriuo įgyvendinama Stokholmo konvencija Sąjungoje, įgyvendinimu ir jį papildo. Jis visiškai atitinka tikslą apsaugoti žmonių sveikatą ir aplinką nuo patvariųjų organinių teršalų poveikio.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Pasiūlymas dera su Reglamentu (EB) Nr. 1107/2009 ir Reglamentu (ES) Nr. 528/2012, nes abiejuose reglamentuose nustatyti kriterijai, pagal kuriuos neleidžiama rinkai teikti ir naudoti cheminių medžiagų, kurios yra patvarios, bioakumuliacinės ir toksiškos, taip pat patvariesiems organiniams teršalams priskirtų cheminių medžiagų. Siekiant užtikrinti suderinamumą, bendro susitarimo dokumente⁷ nagrinėjama, kaip yra susiję Stokholmo konvencijoje, Reglamente (EB) Nr. 850/2004 ir Reglamente (EB) Nr. 1907/2006 nustatyti apribojimai ir autorizacijos reikalavimai.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

- **Teisinis pagrindas**

Siūlomo Tarybos sprendimo procedūrinis teisinis pagrindas yra SESV 218 straipsnio 9 dalis, kuri yra tinkamas pagrindas priimti teisės aktą, kuriuo nustatoma su tarptautiniu susitarimu (šiuo atveju – Stokholmo konvencija) susijusi Europos Sąjungos pozicija.

Materialinis teisinis pagrindas – SESV 192 straipsnio 1 dalis, nes priemonėmis, dėl kurių susitarta pagal Stokholmo konvenciją, daugiausia siekiama su aplinka susijusių tikslų (t. y. pašalinti patvariuosius organinius teršalus).

⁷

http://ec.europa.eu/growth/sectors/chemicals/reach/special-cases_en

- **Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)**

Patvarieji organiniai teršalai yra pasaulinio masto problema, o Sąjungoje Stokholmo konvencija įgyvendinama Reglamentu (EB) Nr. 850/2004. Kadangi Sąjunga yra tos Konvencijos susitariančioji šalis, tikslinga, kad pasiūlymą į tos Konvencijos taikymo sritį įtraukti naują cheminę medžiagą pateiktų Sąjunga.

- **Proporcingumo principas**

Patvarieji organiniai teršalai yra pasaulinio masto problema, o Stokholmo konvencija siekiama nutraukti tų cheminių medžiagų gamybą ir naudojimą. Todėl, siekiant užtikrinti, kad būtų imtasi atitinkamų veiksmų pasauliniu lygmeniu, tikslinga pasiūlyti, kad ta cheminė medžiaga būtų įtraukta į Konvencijos taikymo sritį.

3. EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Pasiūlymas buvo aptartas su valstybėmis narėmis ir (arba) kitomis suinteresuotosiomis šalimis keliuose už Reglamento (EB) Nr. 850/2004 įgyvendinimą atsakingų kompetentingų institucijų posėdžiuose, taip pat surengtas Europos cheminių medžiagų agentūros PBT ekspertų grupės posėdis ir inicijuota rašytinė procedūra, o į gautas pastabas atsižvelgta.

- **Poveikio vertinimas**

Poveikio vertinimas nebuvo atliekamas. Pasiūlymas įtraukti cheminę medžiagą į Konvencijos taikymo sritį nepadarys poveikio, nes, atrodo, kad ši medžiaga ES nenaudojama. Jei POTKK nuspręs, kad aptariamoji cheminė medžiaga yra patvarusis organinis teršalas, tai, atsižvelgdamas į socialinę ir ekonominę informaciją, jis įvertins galimų valdymo priemonių poveikį.

- **Reglamentavimo tinkamumas ir supaprastinimas**

Pasiūlymas neturi poveikio komercinei veiklai, nes aptariamoji cheminė medžiaga Sąjungoje nėra naudojama komerciniais tikslais, todėl labai mažoms įmonėms nėra numatyta taikyti išimties ir neįtrauktos specialios MVĮ skirtos taisyklės. Pasiūlymas neturi jokio poveikio sektoringam ES konkurencingumui ar prekybai, nes aptariamąją cheminę medžiagą Sąjunga su trečiosiomis šalimis neprekiauja.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Pasiūlymas neturi poveikio biudžetui.

5. KITI ELEMENTAI

- **Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Laikoma, kad įgyvendinimo planas, stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimas nėra būtini.

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

Pasiūlymu Komisijai suteikiami įgaliojimai Europos Sąjungos vardu pasiūlyti įtraukti metoksichlorą į Stokholmo konvencijos taikymo sritį.

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl pasiūlymo įrašyti metoksichlorą į Stokholmo konvencijos dėl patvariųjų organinių teršalų A priedą pateikimo Europos Sąjungos vardu

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 192 straipsnio 1 dalį kartu su 218 straipsnio 9 dalimi,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) 2004 m. spalio 14 d. Europos bendrija Tarybos sprendimu 2006/507/EB⁸ sudarė Stokholmo konvenciją dėl patvariųjų organinių teršalų;
- (2) Sąjunga yra Konvencijos susitariančioji šalis, todėl ji gali siūlyti Konvencijos priedų pakeitimus. Konvencijos A priede išvardyti patvarieji organiniai teršalai, kurių turi būti atsisakyta; B priede išvardyti patvarieji organiniai teršalai, su kuriais susijusi veikla turi būti apribota, o C priede išvardyti patvarieji organiniai teršalai, kurių išmetimas dėl netikslinio susidarymo turi būti sumažintas arba nutrauktas;
- (3) remiantis turima mokslinė informacija ir peržiūros ataskaitomis, taip pat tinkamai atsižvelgus į Konvencijos D priede nustatytus peržiūros kriterijus, matyti, kad metoksichloras turi patvariojo organinio teršalo savybių;
- (4) metoksichloras nėra patvirtintas kaip veiklioji medžiaga pagal Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentą (EB) Nr. 1107/2009⁹, todėl jo neleidžiama pateikti rinkai arba naudoti Sąjungoje gaminant augalų apsaugos produktus; metoksichloras taip pat nėra patvirtintas kaip veiklioji medžiaga pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 528/2012¹⁰, todėl jis negali būti pateiktas rinkai arba naudojamas Sąjungoje gaminant biocidinius produktus; Be to, metoksichloras neįregistruotas pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1907/2006¹¹, todėl pagamintinas ar Sąjungos rinkai pateiktinas jo kiekis vienam gamintojui ar importuotojui per metus neturi siekti vienos tonos;

⁸ 2004 m. spalio 14 d. Tarybos sprendimas 2006/507/EB dėl Stokholmo konvencijos dėl patvariųjų organinių teršalų sudarymo Europos bendrijos vardu (OL L 209, 2006 7 31, p. 1).

⁹ 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1107/2009 dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką ir panaikinantį Tarybos direktyvas 79/117/EEB ir 91/414/EEB (OL L 309, 2009 11 24, p. 1).

¹⁰ 2012 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 528/2012 dėl biocidinių produktų tiekimo rinkai ir jų naudojimo (OL L 167, 2012 6 27, p. 1).

¹¹ 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH), įsteigiantis Europos cheminių medžiagų agentūrą, iš dalies keičiantis Direktyvą 1999/45/EB bei panaikinantį Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 793/93, Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1488/94, Tarybos direktyvą 76/769/EEB ir Komisijos direktyvas 91/155/EEB, 93/67/EEB, 93/105/EB bei 2000/21/EB (OL L 396, 2006 12 30, p. 1).

- (5) nors metoksichloro Sąjungoje palaipsniui atsisakyta jau prieš daugelį metų, jis dar gali būti naudojamas kaip pesticidas ir skleidžiamas aplinkoje už Sąjungos ribų, o tai gali būti priežastis, dėl kurios jis aptinkamas aplinkoje. Kadangi metoksichloras gali plisti aplinkoje dideliu atstumu, priemonių, kurių imamasi nacionaliniu ar Sąjungos lygmeniu, nepakanka siekiant užtikrinti aukšto lygio aplinkos ir žmonių sveikatos apsaugą, todėl reikia imtis platesnio masto tarptautinių veiksmų;
- (6) todėl Sąjunga Konvencijos sekretariatui turėtų pateikti pasiūlymą įrašyti metoksichlorą į Konvencijos A priedą,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Sąjunga pateikia pasiūlymą įrašyti metoksichlorą (CAS Nr. 72-43-5, EB Nr. 200-779-9) į Stokholmo konvencijos dėl patvariųjų organinių teršalų (toliau – Konvencija) A priedą.

Komisija Sąjungos vardu pateikia šį pasiūlymą Konvencijos sekretariatui kartu su visa informacija, kurios reikalaujama Konvencijos D priede.

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Komisijai.

Priimta Briuselyje

*Tarybos vardu
Pirmininkas*